

Wojciech Oleszak, Kazimierz Wenta

Konferencje i seminaria naukowe z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w roku akademickim 2013

Edukacja Humanistyczna nr 1 (30), 247-251

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

INFORMACJE Z ŻYCIA UCZELNI

EDUKACJA HUMANISTYCZNA nr 1 (30), 2014
Szczecin 2014

Konferencje i seminaria naukowe z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w roku akademickim 2013/14

Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie już w 2001 roku zainicjowała kształcenie podyplomowe dla społecznych inspektorów pracy, a w następnych latach studia licencjackie „Edukacja bhp” i magisterskie „Kultura bezpieczeństwa pracy”. W swej istocie były to studia podyplomowe i kierunkowe o profilu pedagogicznym usytuowane w aspekcie swych uwarunkowań merytorycznych i metodologicznych w pedagogice pracy. Warto także nadmienić, że na temat „Ewaluacja programów kształcenia społecznych inspektorów pracy” (2004) i „Kultura bezpieczeństwa pracy” (2011) napisano i obroniono w Uniwersytecie Szczecińskim obie prace doktorskie, w których rozpatrywano przede wszystkim problematykę pedagogiczno-psychologiczną i cywilizacyjno-kulturową związaną z człowiekiem jako sprawcą zagrożeń dla życia i zdrowia.

Komisja akredytacyjna (2012) pozytywnie oceniła pedagogikę jako kierunek studiów realizowany w WSH TWP w Szczecinie. Natomiast zakwestionowała przynależność obu pedagogicznych specjalności: „Edukacja bhp” i „Kultura bezpieczeństwa pracy” jako „subdyscypliny” zintegrowane z pedagogiką pracy i zaleciła ich wygaszenie. Dlatego nauczyciele akademicy związani z Katedrą Pedagogiki Pracy wszczęli zróżnicowane działania promocyjne, aby przygotować w uczelni niezbędne warunki na rzecz powołania wydziału technicznego dla kandydatów na inżynierów bhp oraz prowadzenia studiów podyplomowych z tej dziedziny wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych.

W ramach kilku cykli wojewódzkich i powiatowych w minionym roku akademickim (2013/14) odbyły się następujące konferencje oraz seminaria dotyczące bezpieczeństwa w oświacie: w Gryficach (27.01.2014 r.), w Świnoujściu (25.03.2014 r.) i w Myśliborzu (29.04.2014 r.). Organizatorami tych konferencji byli: Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie wspólnie z Wyższą Szkołą Humanistyczną TWP w Szczecinie. Związane one były z ważnym kierunkiem polityki oświatowej państwa na rok 2013/14, tzn. „działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów”. Uczestnicy konferencji – dyrektorzy placówek oświatowych – wysłuchali interdyscyplinarnego podejścia do zagadnienia bezpieczeństwa uczniów w szkole i zapoznali się ze sposobami rozumienia go w różnych kontekstach. Tematyka poszczególnych wystąpień dotyczyła prawnych, psychologicznych i utylitarnych kwestii rozwiązań służących bezpieczeństwu w szkole.

Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole, na wycieczkach, w czasie wakacji i ferii zimowych należy do najważniejszych obowiązków dyrektorów, nauczycieli i opiekunów. Przedmiotem nieustannej troski dorosłych powinno być także dążenie do stworzenia dzie-

ciom warunków do nauki, zabawy i wypoczynku w przyjaznej, radosnej atmosferze. Dlatego wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zdobycia dodatkowej wiedzy przez dyrektorów szkół, zorganizowano cykl konferencji, wykorzystując doświadczenia specjalistów.

W konferencji w Gryficach uczestniczyło 65 dyrektorów placówek oświatowych, a referaty na następujące tematy wygłosili: 1) *Dyrektor kreatorem bezpieczeństwa w szkole*, dr Wojciech Oleszak, kierownik Zakładu Edukacji Bezpieczeństwa Pracy (WSH TWP w Szczecinie); 2) *Zapobieganie samobójstwom dzieci i młodzieży*, Bożena Kawicka, dyrektor, psycholog (Specjalistyczna Poradnia Terapeutyczna dla Dzieci, Młodzieży i ich Rodzin w Nowogardzie); 3) *Odpowiedzialność karna pracowników szkoły za zapewnienie bezpieczeństwa uczniów*, Andrzej Mruk (Prokuratura Rejonowa w Gryficach); 4) *Dziecko w postępowaniu sądowym*, Irena Sachajska-Krzyńska, przewodnicząca Wydziału Rodzinnego i Nieletnich (Sąd Rejonowy w Gryficach); 5) *Propagowanie zasad bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych – realizacja zadań z zakresu prewencji kryminalnej*, Edyta Klepczyńska (Komenda Powiatowa Policji w Gryficach); 6) *Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom – regulacje prawne, programy edukacyjne koordynowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną*, Agnieszka Hamulczyk (Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Gryficach); 7) *Mobbing w szkole*, dr Anna Oleszak, specjalista prawa pracy (Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie); 8) *Zaufać bezpiecznej szkole (doniesienie z badań przeprowadzonych wśród rodziców uczniów)*, Agnieszka Jankowska (Oddział Zamiejscowy ZCDN w Gryficach).

Kolejna powiatowa konferencja odbyła się w Oddziale Zamiejscowym Zachodniopomorskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Świnoujściu, gdzie uczestniczyło 55 dyrektorów placówek oświatowych, a z ważnymi tematami wystąpili: 1) *Dyrektor kreatorem bezpieczeństwa w szkole*, dr Wojciech Oleszak; 2) *Mobbing w szkole*, dr Anna Oleszak, specjalista prawa pracy (WSH TWP w Szczecinie); 3) *Promocja zdrowia psychicznego – leczenie oraz edukacja zdrowotna dla uczniów*, Marzena Kowalska (Pracownia Motywacja i Działanie w Międzyzdrojach); 4) *Odpowiedzialność karna pracowników szkoły za bezpieczeństwo uczniów. Realizacja działań z zakresu prewencji kryminalnej*, Beata Olszewska (rzecznik prasowy KMP w Świnoujściu); 5) *Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom – regulacje prawne, programy edukacyjne koordynowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną*, Iwona Mirosław (Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Świnoujściu).

W konferencji zorganizowanej przez Oddział Zamiejscowy Zachodniopomorskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Myśliborzu z inicjatywy i wspólnie z WSH TWP w Szczecinie uczestniczyło 48 dyrektorów placówek oświatowych, a referaty na następujące tematy wygłosili: 1) *Dyrektor kreatorem bezpieczeństwa w szkole*, dr Wojciech Oleszak; 2) *Odpowiedzialność karna pracowników szkoły za bezpieczeństwo uczniów*, przedstawiciel Prokuratury Rejonowej w Myśliborzu; 3) *Promocja zdrowia psychicznego – leczenie oraz edukacja zdrowotna dla uczniów*, przedstawiciel Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Myśliborzu; 4) *Propagowanie zasad bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych – realizacja zadań w zakresie prewencji kryminalnej*, mgr Łukasz Jackowiak, Komenda Powiatowa Policji w Myśliborzu; 5) *Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom – regulacje prawne, programy edukacyjne koordynowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną*, dr nauk medycznych Julian Witkowski, Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Myśliborzu; 6) *Mobbing w szkole*, dr Anna Oleszak.

Konferencje dotyczące bezpieczeństwa uczniów w szkole miały na celu przedstawienie zagrożeń występujących w placówkach oświatowych i zaprezentowanie sposobów zapobiegania oraz zachowania się w przypadkach ich powstania. W nowoczesnych systemach przeciwdziałania zagrożeniom bardzo dużą wagę przykładają się do kwestii właściwej organizacji

działań zapobiegawczych i ratowniczych w kontekście odpowiednio przygotowanej kadry kierowniczej. Niewykorzystaną niszą oddziaływań na zachowanie uczniów jest m.in. system edukacji ustawicznej w dziedzinie kształtowania wiedzy, umiejętności i postaw warunkujących szeroko rozumiane bezpieczeństwo życia i pracy człowieka. Warto przede wszystkim podkreślić, że jeżeli komukolwiek gdziekolwiek uda się zapobiec zagrożeniom, gdy da się ocalić zagrożone życie i zdrowie, to cel konferencji zostanie osiągnięty.

Odmienny charakter miały konferencje adresowane do przedstawicieli reprezentujących bezpośrednio i pośrednio najszerszej rozumiane sprawy ochrony bezpieczeństwa i higieny w zakładach pracy. W związku z tym Wojewódzka Konferencja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy została zorganizowana przez Katedrę Pedagogiki Pracy i Zakład Studiów Edukacyjnych Instytutu Pedagogiki Wyższej Szkoły Humanistycznej TWP w Szczecinie oraz Państwową Inspekcję Pracy i Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP – Oddział Szczecin (13 lutego 2014 r. w WSH TWP) i podjęła temat *Profesjonalizm w bezpieczeństwie pracy*. W skład organizacyjny konferencji weszli: dr inż. Wojciech Oleszak, mgr inż. Marian Szyszko, mgr Stanisław Starzyński. Tematyka konferencji obejmowała modyfikowanie niebezpiecznych i ryzykownych zachowań pracowników związanych z naruszeniem zasad bhp przyczyniających się do wypadków przy pracy i oraz wdrażanie kultury bezpieczeństwa w organizacji. Podkreślano zarazem, że w ciągu ostatnich lat zwiększyło się zapotrzebowanie na wykształconych i wykwalifikowanych specjalistów ds. bhp i jest to konsekwencja zmian w prawie, a także w sferze zwiększonej świadomości pracodawców. Warto też zauważyć, że te konferencyjne spotkania, przede wszystkim dzięki uzyskaniu wiedzy z pierwszej ręki dla wszystkich i możliwości wymiany myśli wśród ekspertów z branży bhp, były też idealną okazją do nawiązania kontaktów, wymiany wizytówek i doświadczeń.

W konferencji uczestniczyli także wykładowcy, pracownicy służb bezpieczeństwa pracy, absolwenci i studenci studiów licencjackich „Edukacja bezpieczeństwa pracy”, magisterskich „Kultura bezpieczeństwa pracy” oraz uczestnicy i nawet absolwenci studiów podyplomowych z zakresu bhp. Było to przedsięwzięcie szczególnie oczekiwane w środowisku służb bhp i wzięło w nim udział ponad 140 osób.

Podczas obrad plenarnych referaty wygłosili: 1) mgr inż. Marian Szyszko, Okręgowy Inspektor Pracy, nt. *Czy zaangażowanie w bezpieczeństwo pracy to priorytet czy wartość? Przywództwo w kształtowaniu kultury pracy*; 2) dr inż. Wojciech Oleszak, pt. *Człowiek wartością nadrzędną*; 3) dr n. med. Małgorzata Domagała-Dobrzycka, Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Szczecinie, nt. *Eliminacja czynników szkodliwych w środowisku pracy jako 6 cel operacyjny Narodowego Programu Zdrowia*; 4) mgr inż. Szczepan Relski, dyrektor Urzędu Dozoru Technicznego, Oddział w Szczecinie, nt. *Współdziałanie Urzędu Dozoru Technicznego ze służbami bhp w zakładzie pracy*.

W dyskusji pod hasłem: *Bhp – potrzeba czy udręka?* wystąpili m.in.: 1) mgr Adam Chodynicki, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP, Oddział w Szczecinie na temat *Współdziałania z organami kontroli i nadzoru postrzegane z perspektywy służby bhp*; przedstawiciele OSP SBHP Oddział Stargard Szczeciński dzielili się swoimi doświadczeniami w dążeniu do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy.

Podsumowania konferencji dokonał i zaproponował wspólne dla uczestników wnioski prof. dr hab. Czesław Plewka, kierownik Katedry Pedagogiki Pracy WSH TWP w Szczecinie, deklarując, że organizatorzy konferencji planują wydanie publikacji w formie recenzowanej monografii. Konferencji towarzyszyły stoiska eksperckie, m.in. zorganizowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział Szczecin – Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy; Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinie – *Programy prozdrowotne*

w środowisku pracy; Urząd Dozoru Technicznego, Oddział Szczecin – *Wymagania dotyczące eksploatacji urządzeń poddózorowych*; Zakład Ochrony Środowiska i Higieny Pracy BIOSAN – *Badania i pomiary czynników środowiska pracy*; Komplex PPOŻ BHP – *Ochrona przeciwpożarowa*.

Kolejną z tego cyklu dla specjalistów bhp, instytucji i asocjacji współpracujących w sprawach bhp była Wojewódzka Konferencja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy na temat: *Profesjonalne zarządzanie bezpieczeństwem pracy* (24 maja 2014 r. w WSH TWP w Szczecinie). Celem konferencji było zapoznanie pracodawców z profesjonalizmem w zarządzaniu bezpieczeństwem pracy w zakładzie. Zarządzanie bezpieczeństwem to zapewnienie wygody, satysfakcji, dobrego samopoczucia, poczucia komfortu, spełnienia zawodowego i bezpieczeństwa pracy. W czasie konferencji zostały przedstawione najlepsze praktyki dotyczące edukacji, doskonalenia zawodowego i wsparcia służby bhp.

Organizatorem tej konferencji były: Katedra Pedagogiki Pracy oraz Zakład Studiów Edukacyjnych Instytutu Pedagogiki Wyższej Szkoły Humanistycznej TWP w Szczecinie, wspólnie z Państwową Inspekcją Pracy, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji w Szczecinie. W składzie komitetu organizacyjnego wystąpili: dr inż. Wojciech Oleszak, mgr inż. Marian Szyszko (Okręgowy Inspektorat Pracy w Szczecinie), inż. Władysław Jefremienko (wiceprezes Związku Rzemiosła Polskiego), mgr inż. Ireneusz Furmański (prezes Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP w Szczecinie), mgr Stanisław Starzyński (Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP, Oddział w Szczecinie).

W konferencji uczestniczyli głównie pracodawcy oraz przedstawiciele służb bhp. Udział wzięło ponad 130 osób. Zapoznanie się z przedstawioną na konferencji problematyką pozwoliło osobom zarządzającym bhp na podejmowanie świadomych, przemyślanych i najlepiej dopasowanych do sytuacji decyzji w poszanowaniu praw pracowniczych oraz zgodnych z przepisami prawa.

Podczas obrad referaty wygłosili: mgr inż. Marian Szyszko, Okręgowy Inspektor Pracy: *Gdzie tkwią problemy w zarządzaniu bezpieczeństwem?*; dr Zbigniew Zalewski, dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Szczecinie: *Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy*; dr inż. Anna Dynia, kierownik Oddziału Higieny Pracy WSEE w Szczecinie: *Czy kontrola Inspekcji Sanitarnej może być bezstresowa?*; dr inż. Wojciech Oleszak: *Pracownik wartością nadrzędną w zarządzaniu bezpieczeństwem pracy*; przedstawiciel Zachodniopomorskiego Urzędu Marszałkowskiego: *Strategia i plany województwa na rzecz poprawy warunków pracy i ewentualne możliwości wsparcia finansowego działań podejmowanych przez pracowników w zakresie poprawy warunków pracy*; mgr Adam Chodynicki, wiceprezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP, Oddział w Szczecinie: *Rola służby bhp w zarządzaniu bezpieczeństwem pracy*; przedstawiciel pracodawców: *Ekonomiczne aspekty zarządzania bezpieczeństwem pracy*; mgr inż. Szczepan Relski, dyrektor Urzędu Dozoru Technicznego, Oddział w Szczecinie: *Zarządzanie technicznymi warunkami pracy*; mgr Przemysław Tworo, dyrektor Makroregionu Północno-Zachodniego TUiR Warta SA: *Aspekt ubezpieczeń grupowych w zarządzaniu bezpieczeństwem*; mgr inż. Robert Wnukiewicz, z-ca Komendanta Miejskiego PSP w Szczecinie poruszył sprawy dotyczące *Zarządzania warunkami ppoż. w zakładzie pracy*.

Podsumowania dokonał i zaproponował wspólne dla uczestników wnioski prof. dr hab. Czesław Plewka, deklarując wydanie publikacji w formie recenzowanej monografii. Konferencji towarzyszyły stoiska eksperckie: 1) ZUS Oddział Szczecin – *Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy*; 2) OIP w Szczecinie – *ABC zarządzania bezpieczeństwem pracy*; 3) UDT Oddział Szczecin – *Wymagania dotyczące eksploatacji urządzeń poddózorowych*.

Reasumując, można stwierdzić, że wszczęte zostały działania inicjująco-realizacyjne na rzecz promocji uczelni oraz kreowania uwarunkowań towarzyszących w sprawie reaktywowania technicznego kierunku studiów, gdyż takie są resortowe decyzje, merytorycznie zbliżonych jednak do pedagogiki bezpieczeństwa pracy. Chodzi tutaj o taki profil techniczny, aczkolwiek jest to trudna droga, ale możliwa do pokonania, aby powołać na uczelni licencjacki kierunek inżynierski z zakresu bhp o nastawieniu społeczno-pedagogicznym.

Wojciech Oleszak
Kazimierz Wenta

Wybrane problemy kształtowania się tożsamości regionalnej i lokalnej – aspekt historyczny i socjologiczny

W dniu 23 maja 2014 r. odbyła się w Wyższej Szkole Humanistycznej TWP w Szczecinie konferencja nt. *Wybrane problemy kształtowania się tożsamości regionalnej i lokalnej – aspekt historyczny i socjologiczny*. Przedsięwzięcie to zostało zorganizowane przez Instytut Socjologii WSH TWP w Szczecinie oraz Starostwo Powiatu Gryfińskiego, którego partycypacja organizacyjna i rzeczowa pozwoliła na zaprezentowanie szerokiego aspektu eksplikacyjnego głównego nurtu problematyki konferencji.

Udział w konferencji wzięli przedstawiciele środowisk akademickich Szczecina, Warszawy i Poznania, a także przedstawiciele środowisk opiniotwórczych Szczecina, czego egzemplifikacją było wystąpienie prezesa Radia Szczecin – dr. Adama Rudawskiego nt. *Rola regionalnych mediów publicznych w kształtowaniu tożsamości lokalnej*. Na konferencji reprezentowane były takie uczelnie, jak: Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu.

Głównym celem konferencji była próba identyfikacji czynników historycznych i społecznych kształtowania tożsamości lokalnej. Wprawdzie większość wystąpień przedmiotowo odnosiła się do tożsamości mieszkańców Ziemi Zachodnich i Północnych Polski, jednakowoż można przyjąć, że zaprezentowane modele wyjaśniania analizowanej problematyki posiadały uniwersalne implikacje. Sesję plenarną otwierała swoim wystąpieniem dyrektor Instytutu Socjologii – dr hab. Anna Wachowiak, prof. WSH TWP. Wystąpienie pani profesor w całości było poświęcone próbie odpowiedzi na pytanie: *Czy mamy do czynienia z kryzysem tożsamości regionalnej?* Ogniskowało ono uwagę uczestników na rozlicznych kontekstach poznawczych, implikowanych przez relacje procesów globalizacyjnych z poczuciem odrębności regionalnej lub lokalnej. Warto zwrócić w tym miejscu uwagę na polemiczne wystąpienie ks. dr. hab. Tadeusza Bąka, prof. UKSW, które stanowiło w istocie rozwinięcie jego wystąpienia nt. *Młodzież wobec wyzwań współczesności – pomiędzy regionalizmem a globalizmem*. Niezwykle ciekawie w kontekście omawianej problematyki prezentowała się koncepcja domen symbolicznych jako układów odniesienia i partycypacji tożsamości terytorialnej w ogóle, która stanowiła swoiste résumé referatu prof. Anny Wachowiak. Wystąpienie dr. Włodzimierza Durki z Uniwersytetu Szczecińskiego stanowiło w istocie rzeczy ciekawie zaprezentowany przegląd studiów teoretycznych i empirycznych nad zagadnieniem społeczności pogranicza polsko-niemieckiego, w sekwencji dwudziestu pięciu lat procesów przeobrażeń świadomości Polaków.